

CHÂNGVAWN: “**Rinna avâng a khawngaihnaa chhandam in ni; nangmahni thawh chhuah a ni lo va, Pathian thilpêk a ni; thiltih avâng a ni lo ve, chuti lo chuan mîin an chhuâng dah ang e. Thil tha tî atân Krista Isua-ah chuan siama awmin, amâ kut chhuak kan ni sî a; chû thil tha tih chu kan kawng zawh tûra Pathianin a buatsaih lâwk a ni**” (*Efesi 2:8–10, NKJV*).

SABBATH CHAWHNÛ

AUGUST 31

Chhiar Tûr: *Matthaia 9:36; Johana 3:16, 17; Rome 8:20–23; Efesi 2:8–10; 1 Johana 3:16, 17; Thupuan 14:6, 7.*

PATHIAN thupêk te, thil ngiat emaw thil kawhmuhna emaw te kan sawi vêleh, thil hlauhawm kan ti emaw, thlêmna kan hmachhawn emaw a ni thîn a. Chû chu Pathian duhsakna hlauh tûr emaw, chhandamna hlauh chhuak tûr emaw hian thil tih vê theih nei anga ngaiin, thlêmna kan tâwk tihna a ni.

Mahse, Bible chuan krawsa kan âiawha Isuâ thihna zârah, Pathian khawngaihnaa mi sual chhandam kan ni tih hi min hrilh nawn fo a ni. Hetah hian keinin eng nge belhchhah theih kan neih rêng rêng ang le? Ngê, Ellen G. White ziah ang hi a ni zâwk ang: “Mihringa thâtna te, thianghlimna te, thil ngaihsânawm leh duhawm tînrêng hi fawm khâwm vekin, chû thâtna emaw chu mihring chhandamna atâna thangkai puina nei tûrin Pathian

vântirhkoh hnênah hlân ta ıla, chutiang rawtna chu ram phatsanna anga hnâwl a ni dâwn a ni.”—*Faith and Works*, p. 24.

Tlachhamte chungã zahngaihna leh khawngaih hnâ kan thawhte pawh chu dân zawm vânga chhandam nih tumna anga ngaih a ni ang a. Chutiang lo va, chhandamna kan hriatthiamna leh ngaihhlutna lama kan ðan zêl laiin, Pathianin rethei leh hnehchhiah tuârte a hmangaih leh engtozia chu, keini A hmangaihna dawngtûte hnênah hlan chhâwn a ni ang. Kan dawng anga, chu chu kan pe chhâwng ang. Pathianin min hmangaihzia kan hmuh hunah, mi dangte A hmangaihzia hriain, keini pawh hmangaih tûrin min ko tih kan hria ang.

SUNDAY

SEPTEMBER 1

“Pathianin A Hmangaih Êm Êm . . .”

Johana 3:16 chuan, “Pathianin *khawvêl* a hmangaih êm êm . . .” tih a sawi a—Grik ðawng chuan *kosmos* tih niin, a awmzia chu “[Siamtu] thilsiam khawvêl, rem fel thlap” a ni—*The SDA Bible Commentary*, vol. 5, p. 929. Hê châng hi mihring chhandamna chungchâng a ni a, chhandamna ruâhman chuan thilsiam pum pui a huâm tel vek a ni.

Rome 8:20–23 chhiar la. Hei hian chhandamna ruâhman thupui zâu zâwk eng nge a zirtîr?

Kawng khatah chuan, chhandamna hi LALPA nêna mimal taka inlaichîna kan neihpuina chungchâng a ni a. Mahse, chû bâk chu a awm. Thiamchantîrna hi kan sualte ngaihdamsak nihna ngawt a ni lo. Duhthusâm ang tak chuan, Isua leh Thlarau Thianghlim chakna zâra LALPAN Pathian chhûngkua a din chungchâng pawh a ni tûr a ni a. Thil dangte zîngah, ngaihdam an nihna leh chhandam nih chianna chu Ani chuan, an thiltihte hmanga khawvêla thuhretûa an ðanna chu a châwimâwisak ðîn a ni.

Johana 3:16, 17 chhiar la. Engtin nge châng 17 hian zâu zâwka châng 16-na man thiam tûrin a tạnpui?

Keimahni ngawt âi chuan Pathianin mipuite a hmangaih zâwk tih kan pawm thei a. Ani chuan kan hmangaihthe pawh a hmangaih vê tho va, chuvâng chuan kan lâwm a ni. Mî kan va pawhte pawh Ani chuan a hmangaih tho bawk a, hê thutak kan pawmna tak hi chûng mîte pawh tûra min chawkpêrtu chu a ni. Keinin kan nêl vak lohte emaw, hlauh deuhthe emaw pawh an ni thei a. Pathian chuan mî zawng zawng, hmun tina mîte bâkah, kan ngaihtheih vak lote chenin a hmangaih vek a ni.

Thilsiamna kha chutiang târlanna a ni tih kan hmû a. Bible hian Pathian tnatna finfiah nân kan chhehvêl thilte a târlang fo thîn a ni: “Ani chuan mi sualte leh mi t̄hâte chungah chuan a nî a chhuat̄ir thîn a, mi felte leh mi fel lote chungah pawh ruah a sût̄ir thîn a ni,” (*Matthaia 5:45*, NIV). Nunna hrim hrim pawh hi Pathian thilthlâwn pêk a ni a, Pathian chungah kan rilru put hmang a zirin, mi tin hi chû thilthlâwnpêk dawngtu a ni.

Engtin nge Pathian siam, a duh ang taka a siam kan ni tih pawmna hian mi dangte chungah kan rilru put hmang a thlâk danglam ang?

THAWHTANNĪ
Khawngaihna leh Simna

SEPTEMBER 2

Chhandamna chanchin leh indona ropui thu inchawhpawlh vêl hian nunna chungchâng thutak pawm tûrin min ko va. Chû chu kan khawvêl leh keimahni chungchâng hriatthiamna bul a ni a; keini leh kan khawvêl hi tlu tawh, chhe tawh leh suala khat a ni. Kan khawvêl hi siam a nih chhan ang a ni tawh lo va, keimahni min Siamtu anna chu la pu tho mah ilang, khawvêl kehchhe tawh pêng khat kan ni. Kan nuna sual awm hi, natna te, hnehchhiahna te leh khawvêl pum pui dinhmun chhe taka siamtu thil t̄ha lo ang tho kha a ni.

Tichuan, keini leh kan chhevêl thiltên natna, thlaphâna, lungngaihna leh khawvêla chhiatna kan tuâr hi a âwm rêng a ni. Hê leia natna tuâr vê lo tûr chuan robot-a kan tãn a ngai a ni mai. *Sâm* bûa tãh hlâte, *Jeremia* leh zâwlnei dangte bûa lungngaihna te leh Isuâ mittui leh khawngaihna khân, khawvêl leh chuta thil tãa lo chhâna tâwk a târlang a; a bîkin chûng thil thaloten an tihnatteah phei chuan a ni lehzual.

Chhiar tûr: *Matthaia 9:36, 14:14; Luka19:41, 42; Johana 11:35*. Isuan a khawngaihna chhan hêng chângten an sawi theuh chu eng nge ni? Engtin nge kan chhevêla natna thleng kan thinlung a tihnêm theih ang?

Sual leh thil tãa lo hi ‘pâwna awm’ daih emaw, tû mi sualin emaw a thlentûr mai emaw a ni lo tih kan hriat reng pawh a ngai. “Sual kan nei lo kan tih chuan, mahni kan inbum a, thutak chu keimahniah a awm lo tihna a ni” (*1 Johana 1:8*, NIV). Bible zâwlneite kan hriathiam chuan, sual hi tûin emaw dân a bawhchhiat vâng a tawrhna lo thleng mai a ni lo tih kan hria ang. Sual vângin Pathian leh a mîte kêra inlaichinna a chhe zo va, kan sualna chuan mi dangte tawrhna a thlen leh zêl a. Hei hi zîm deuh emaw, zâu deuh zâwk emaw thleng pawh ni se, a thlentu thil tãa lo chu thuhmun tho a ni.

Mahni hmasialna te, duhâmna te, uikawmna te, mi dangte huatna te, âtna te leh fîmkhur lohna te hi khawvêla thil tãa lo, hleihneihna te, retheihna te leh hnehchhiahna tãbul a ni. Hê thil tãa lo nuai bona bul chu mi sual kan nih inpuân hi a ni a, kan thinlunga Pathian hmangaihna chêtûr tûra ke pên chhuah tanna a ni: “Kan sualte kan puân chuan, kan sualte ngaidam tûr leh fel lohna zawng zawng laka min tithianghlim tûrin Ani chu a rinawm a ni” (*1 Johana 1:9*, NIV).

Mahni inen la (mahse inen rei lutuk lo la). Engtiang kawngtein nge kehchhia leh harsatna lian zâwk pêng khat chu i nih? Chhâna awm chhun leh, zawn hmuhna hmun tûr chu eng nge ni?

Khawngaihna leh Thil Ṭha Tih***Efesi 2:8–10* hi mahni ṭawngkâuchhehin khâikhâwm ang che. Khawngaihna leh thil ṭha tih kâra inlaichîna chungchâng eng nge min hrilh?**

Bible hian thil tam tak zîngah, Pathian chibaibûk tûr leh mi dangte rawngbâwlsaktu ni tûra siam kan ni tih min hrilh a. Sual awm lohna hmunah khân eng ang nge a lo nih ang tih chu kan suângtuah thei lek chauh a ni mai.

Tunah erawh chuan sualna vângin khawvêl chhe tawh leh tlu tawh chauh kan hre thei a. Kan tâna vânehthlâk tak chu, Pathian khawngaihna, khawvêl sual tâna Isuâ inhlanna zârah, ngaihdam leh tihdamna kawng hawn a ni leh ta. Khawvêl chhe tawha chêng ni mah ila, kan nun chu Pathian hnathawhna hmun a lo ni ta a, mi dangte nuna natna leh chhiatna thleng tawh din ṭha leh tûra Pathian thawhpuitûte kan ni (*Efesi 2:10*). “A dawngtu apiangte chuan an pe chhâwng leh tûr a ni. Hmun tin aṭangin ṭanpui tûra kohna a awm noh noh a. An mihring puite rawng, hlim taka bâwl tûrin Pathian chuan mîte A ko ṭhîn.”—Ellen G. White, *Tihdam Rawngbâwlna*, (2nd Edition, 2014), p. 88.

Keini hian thil ṭhâ—retheite enkawl te, hnehchhiahte châwikân te, rilṭâmte eitûr pêk te—hi chhandamna hlawh nân emaw Pathian hnêna din theih nân emaw kan ti a ni lo. Kristaah chuan, rinna zârah Pathian hnêna din theih nâna kan mamawh tûr zawng zawng chu kan nei zâwk a. Keini chuan mi sualte leh sual tuârtu kan ni tih kan pawm zâwk a, chuti chungin, Pathian hmangaih leh tlante kan ni. Mahni-thupuia inneihna leh duhâm tûra thlêmna te kan la buân reng laiin, Pathian inpêkna leh khawngaihna chuan kan nun min siam thar sak tûr nun thar leh hmangaihna chu min hlui reng a ni.

Kraws kan thlîrin, kan tâna inhlanna ropui leh famkim chu kan hmû a, Kristaa min hlui bâk eng mah belhchhah theih kan

nei lo tih kan hre Chiang ta a. Mahse, hei hian Kristâ zâra min pêk tawh chhân lêt vê nân eng mah kan ti tûr a ni lo tihna chu a ni lo. *Kan chhâng lêt* ngêi tûr a ni zâwk a, min hmangaihna chhân nân mi dangte kan hmangaih vênâ âia chhânna t̄ha dang a awm chuâng dawn em ni?

1 Johana 3:16, 17 chhiar la. Engtin nge hêng chângte hian kraws kan chhân lêtna tûr chu Chiang leh fiah tâwk taka an târlan?

NILÂINÎ

SEPTEMBER 4

Mihring Kan Nih Tlânna

A rawngbâwlna leh zirtîrna hmangin, Isuan huâng zauh lê tûrin min ti a. Tih tak zeta A hnên pan duhtu—a hmei a pâ te, mi hminghliâu hnû te, chhiahkhawntu te, phâr natna vei te, Smari mî te, Roman sipai zahotu te, sâkhaw hruaitu te leh naupang cheinin—thinlung leh tih tak zetin a lo lawmin a pawm vek a ni. Kohhran hmasa hunah khân kawng t̄ha zâwkte an hmuchhuak a, chutah chuan chhandamna thilthlâwnpêk pawh a tel a ni.

Ringtu hmasâten chanchin t̄ha huâp zâuzia chu zâwi muângin an pawm hret hret a, an rinaah khân mi dangte tâna thil t̄ha tihsak an belh lek ni lo vin, a takin an hlen ngêi bawk a ni. Isuâ nun, rawngbâwlna leh tihna a taka an han hriat tâkah khân, hê thil hi an chanchin t̄ha man thiam dân laipui a ni ta a ni. Hemi chungchâng thu inchuh leh zawhnate a lo chhuah khân, atîrah hêng hruaitu lû Paula leh Petera-te khân mimal angin an man thiam deuh a (*entîrna, Tirhkohte 10:9–20*), chumi hnûah kohhran chuan Jerusalem rorêl inkhâwm neih t̄um khân an lo hrethiam vê leh a (*Tirhkohte 15*).

Pathian hmangaihna an hriathiamna chuan chanchin t̄ha huâp zauzia thlîr dân thei neihtîrin, chû chu Amah zuitua inchhâlte nunah chuan a taka nunpui t̄heuh tûr a ni tihte an man thiam ta zêl a ni.

Mihring kan nihnaa kan inan tlânna chungchâng eng nge hêng chângte hian min zirtîr? Mi dangte chungka kan rilru put hmangah eng anga hû nei tûr nge ni ang?

Malakia 2:10 _____

Tirhkohte 17:26 _____

Rome 3:23 _____

Galatia 3:28 _____

Galatia 3:28 hi Isuan Samari Mi Țha chungchâng a sawi khâikhâwmna a ni ber a. Tû rawng bawl tûr nge kan nih chungchâng inhniâlpui lo vin, kal chhuak a rawng bawlsak mai tûr kan ni zâwk a, an rawng kan bawlsak ang tih beisei lotûte pawh kan bawlsak tûrin kan inbuatsaih lâwk tûr a ni. Khawvêl pum huap mihring chhûngkua hi, chanchin Țhâ hian min phuâr khâwm tlâng a ni tih hriat a ni a. Pathian hmangaihnaa chhandamna chuan Amaha inpumkhat tlâng tûrin min ko a ni. “Kan zain, Judate emaw, Grikte emaw, bawih emaw, bawih lo emaw, taksa pumkhata awm tûrin Thlarau pakhat chauhvah baptis-in kan awm Țheuh sî a” (*1 Korin 12:13*, NIV).

NINGÂNÎ

SEPTEMBER 5

Chatuan Chanchin Țhâ Chu

Kristiante chanchin pum puiah khân siamȚatna thlen tûra sâwmna, chanchin Țha ngenna thû “chi tina mî te, hnam tina mî te, Țawng tina mî leh mipui tin te” (*Thupuan 14:6*, NIV) tih chu chhunzawm zêl a ni a. Chuti chungin, *Thupuan* hian Isuâ chungchâng chanchin Țhâ leh chû thilin a pâi tel zawng zawngte chu khawvêl tâwp thlenga puân thar leh a ni dâwn tih a târlang.

***Thupuan 14:6, 7* chhiar la. Engtin nge chanchin Țha kan man thiam tlân dân tlângpui, *Johana 3:16*-a khâikhâwmnah hian, châng 7-naa angel thuchah pawh a tel? _____**

Thupuan 14:7 hian Bible pum puia târlan, Pathianin thil tha lo ngai thei lo vin, rethei te leh hnehchhiah tuârte a engtozia kan zir tâktea thil pawimawh pathum chu a târlang a ni.

Rorêlna. Rorêlsak tûra ngenna—rêldikna thlensak—tûra ngenna hi hnehchhiah tuârte ngenna a ni chho reng tawh a. Vânehthlâk takin, Bible hian Pathian chu manganna tuârte âu thâwm ngaithlatu angin a târlang hlauh mai. *Sâm* bûa târlan fo angin, dik lo taka tih tuârtûte chuan rorêlna hi chanchin lâwmawm angin an ngai a ni.

Chibaibûkna. Hebrai zâwlneite thuziak chuan chibaibûkna leh thil tha tih hi an sawi zawm thîn a, a bîkin Pathian mîa inchhâlten thil dik lo ti a an chhunzawm zêlnaah a ni zual. Entîr nân *Isaia 58*-ah, Pathianin amah chibaibûkna a lâwmzâwng chu ngilnehna thiltih leh rethei leh tlachhamte ngaihsak a ni tih târlan a ni (*Isaia 58:6, 7*).

Thilsiamna. Kan hmuh tâk ang khân, rêldikna hlen tûra Pathian kohna hi mihring chhûngkaw thila inngat a ni a, keini hi Amâ anpuia siam, A hmangaihna dawngtu leh A mithmuha hlu tak vek kan ni a; chuvâng chuan hlâwkna bawlhhlawh ûm a, tûmah hnehchhiah leh chhawr nawmnaah bîk tûr an ni lo. Tâwpna huna hê chanchin tha puân chhuahna hi huâm zâu tak, nghawng thui tak nei, mihring tlu tâte Pathianin chhanchhuah, tlan leh dinthar leh a duhia pawm tûra kohna a ni. Chutiang a nih avâng chuan, chibaibûkna suâk leh a dik leh, tihduhdahna chungchângah (*Thupuan. 14:8–12*), thil tha lo a hluâr viâuna kârah pawh, dikna tan a, Pathian thupêkte leh Isuaa rinna tan ding chhuakte Pathianin a nei dâwn a ni.

Engtin nge tlachhamte rawngbâwlsak chung a vântirhkoh pathum thuchahtea beiseina leh vaulâwkna thûte chu kan hrilh kawp theih tho dân tûr ni ang? _____

ZIR ZĀUNA: Chhiar tûr: Ellen G. White lehkhabu, *Chatuan Nghahfâk*-a “Pathian Kan Hnêna Awm,” pp. 11–20; *Tihdam Rawngbâwlna*-a “Rawngbâwl Tûra Chhandam,” pp. 90–92.

“Pathianin khawvêl pum pui hi a grêp huanah a hauh tlat a. Enkawltu dik lo kuta awm rih ni mah se, a neitu tak chu Pathian a la ni reng. Khawvêl Tlantu leh Siamtu a nih avângin A tâ a ni a. A inhlanna pawh kha khawvêl tân a ni. ‘Pathianin khawvêl a hmangaih êm avângin A Fapa mal neihchhun a pê,’ tih Johana’n a sawi. Chû thilpêk pakhat avâng chuan a ni, thilpêk dangte pawh mihringte hnêna pêk a nih ni. Nî tinin khawvêl pum pui hian Pathian malsâwmna a dawng reng a, ruah mal tin te, ni êng zung tin te hi lâwm nachâng hre lo mihringte hnênah pêk reng a ni a, pangpâr tin, hnah tin leh theirah tin te hian Pathian hmangaihna ropuizia leh A dawhtheihzia an entîr reng bawk.”—Ellen G. White, *Kristâ Tehkhin Thûte*, (2nd Edition, 2014), pp. 259, 260.

“Krista-ah chuan Juda mi emaw, Grik mi emaw a awm theih loh a, bâwih leh bâwih lo pawh a awm theih loh. A thisen hlua tihhnaihin an zain an awm ta zâwk a ni,” (*Galatia 3:28; Efesi 2:13*).

“Sâkhaw inzirtîrna leh rin dânte chu eng anga nasaa danglam pawh ni se, mihringte tuarna chhâwk zângkhai tûra kohna hi chu hriat leh chhân ngei ngei theuh ni rawh se. . . .

“Kan kiang vêlah rethei te, rilru hah tak te, lainatna thu leh thiltiha kan puih theihte an awm; puih ngai leh khawngaihna kan lantîr mamawh hmeithaite an awm bawk. Kan enkawl tûra Pathian kan kuta a dah, fahrahte an awm; mahse, hênghote hi ngaihsak lovin kan kal pêl ngâwk ngâwk fo mai. An tawpin silhên tlachhamin, hmuh hrehawm takin an awm a ni thei; mahse, Pathian ta vek, mana lei tawh, keimahni ang a A mithmuha hlu takte vek an ni. Pathian chhûngkaw ropui taka mîte an ni vê tho va; anni enkawltu atâna Kristiante hi ruat kan ni.”—Ellen G. White, *Kristâ Tehkhin Thûte*, (2nd Edition, 2014), pp. 341, 342.

ZAWHNA SAWI HO TÛR:

- ❶ Thil ƣa tia, mi dangte ƣanpui dân kawng kan zawnin, engtin nge hei hian mi ƣa zâwka min siamin, Pathian pawmtlâk min nitÛr tÛr anga ngai tÛra thlêmna kan do theih ang?
- ❷ In kohhran kha inthliârna rêng awm lohna, Kristaa inpumkhat tlânna hmun a ni em? Engtin nge a lo nih lehzual theih ang? Inkohhran kha mi tinte len ƣeuhna hmun a ni em?
- ❸ Engtin nge inchawih tâwka tlachhamte tâna thil ƣa tihsaktu leh, chanchin ƣa thutak an hnêna thlentu in nih kawp theih ang?

KHÂIKHÂWMNA: Chhandamna ruâhmana lo lang Pathian hmangaihna, Isuâ nunah leh inhlanna târlan khân ngaihdamna te, nunna te leh beiseina min hlui a. Hê khawngaihna dawngtu kan nih angin, mi dangte hnêna sem vê dân kawng kan zawnng ƣhîn a; chû chu chhandam nih hlawh nân ni lo vin, siam kan nih leh siam-thar kan nihnaa kan tihtÛr a nih vâng a ni. Chutiang chuan chanchin ƣhâ hian inlaichînnate siamƣhân, tlachhamte rawngbâwlsaktua ƣang tÛrin hmâ min sâwntÛr a ni.